

پیشنهاد مابرای علاقه‌مندان به سینماتماشای فیلم سینمایی «بالا را نگاه نکن» از شبکه نمایش است. این فیلم با حضور چهره‌های سرشناس و ستاره‌های سینما، قصه‌ای متفاوت را روایت می‌کند. بالا را نگاه نکن به کارگردانی و تهیه‌کنندگی آدام مک‌کی یک کمدی سیاه یا فضای آخرازمانی است که حال‌وهوای متمایزی نسبت به بسیاری از آثار سینمایی دارد. با نگاه به بازیگران حاضر در این فیلم اگر تاکنون آن را تماشا نکردید،

در شبکه نمایش بالا را نگاه نکن

بررسی تاریخی جریان نفوذ در آستانه ادامه پخش سریال «سرزمین مادری»

جاسوسی بانیشان خادم نظام امپراتوری بریتانیا

محمد دشتی
نویسنده و پژوهشگر

سریال سرزمین مادری که از سال گذشته راهی آنتن شبکه سوم سیما شده، نگاهی به تاریخ کشور از دریچه زندگی پسری به نام رمی دارد. خبر آمده است که فصل سوم سریال از چهارشنبه پنجم اردیبهشت در پلتفرم تلویویون و پنجشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ از شبکه سوم سیما پخش می‌شود. در آستانه پخش ادامه این سریال در سال جدید به ادامه نوشتارهایی که در خصوص بررسی تاریخی جریان نفوذ در کشور داشتیم، می‌پردازیم.

حفظ منافع انگلیس در ایران قدیم

حتما میس لمیتون که زمان آمدن به ایران دختر جوانی بوده است، استعداد زیادی در حوزه‌های مختلف داشته که بعدها از او به‌عنوان شخصی موثر در جاسوسی برای انگلیس یاد کرده‌اند. فردی که به‌عنوان طراح نظری کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، یک‌کته دستاورد‌های ملی‌شدن صنعت نفت ایران را بر باد داد و در رشته وقایعی که به کناره‌گیری رضاشاه در سال ۱۳۲۰ منجر شد، نقشی مهم برعهده داشت و توانست به پاس خدمات خود از جمله بر کرسی نشاندن مهره‌هایی مانند سیدضیا، نشان ویژه «خادم نظام امپراتوری بریتانیا» را دریافت کند. همزمان با پخش فصل دوم سریال «سرزمین مادری» که نگاهی به وقایع تاریخی دوران معاصر ایران دارد، نگاهی اجمالی به این چهره مرموز و در عین حال فعال و کنشگر داشته‌ایم. مروری بر واقعیت‌هایی تلخ‌که‌نشان می‌دهد خاتم‌لمیتون درقامت‌اندیشمندوسیاستمداری آگاه به فرهنگ ایران، در طول سال‌های ماموریتش با رفتار آگاهانه خود، کنشگری فعال برای دستیابی انگلیسی‌ها به مطلق خود بوده واستعمار انگلیس، برای حفظ منافع خود در رقابت با آلمان، از هیچ اقدام مداخله‌گرانه‌ای در ایران فروگذار نکرده است.

هم کاسه سیاستمداران، دوست لمپن‌ها

میس لمیتون، جاسوس حرفه‌ای انگلستان، دختر جوانی بود که در سال ۱۳۱۶ به ایران آمد و حضور مرثی و نامرثی او تا سال ۱۳۵۷ ادامه داشت. به‌اعتقاد استاد قاسم تبریزی، پژوهشگر تاریخ معاصر لمیتون فردی فراتر از وابسته مطبوعاتی، بلکه به‌عنوان یک فرد اطلاعاتی کارآزموده توان گرداندن چندین موضوع را به‌طور همزمان داشت و با افراد و شخصیت‌ها، احزاب و گروه‌ها، درباریان و حتی افراد «لمپن» در ارتباط بود. خیانت‌ها و جاسوسی‌های وی با توجه به همین توانایی‌ها تدافو به‌عید نیست که از ابتدا با هدف جاسوسی وارد ایران شده و

علاقه‌مند خواهید شد بیننده فیلم در تلویزیون باشید. لئوناردو

دی‌کاپریو، جنیفر لارنس، راب موزگان، جونا هیل، مارک رایلنس، تایلر پری، تیموتی شالامی، ران پرلمن، آریانا گراند، کیدکادی، کیت بلانشت و مریل استریپ از بازیگران این فیلم هستند. این فیلم سینمایی که محصول سال ۲۰۲۱ است، امروز ساعت ۱۷ از شبکه نمایش پخش می‌شود. داستان از این قرار است: کیت دیببیااسکی، دانشجوی کارشناسی ارشد نجوم

در دانشگاه ایالتی میشیگان، یک دنباله‌دار غیرمعمول را کشف می‌کند، استاد او دکتر راندال میندی محاسبه می‌کند که زمین و کل جهان را تا شش ماه و دو هفته دیگر نابود خواهد کرد. با همراهی رئیس دفتر هماهنگی حفاظت از سیاره مادری ناسا، دکتر تدی اوگلتورپ، دیببیااسکی و میندی یافته‌های خود را به کاخ سفید ارائه می‌کنند اما با بی‌تفاوتی رئیس جمهور جینی اورلثان و پسرش جیسون که رئیس دفتر است مواجه می‌شوند.

خود که او را به مهره‌ای مفید و کارآمد برای انگلیس تبدیل می‌کرده از

این هنر نیز به خوبی بهره جسته است. گفته شده که میس لمیتون

سه ماه قبل از ترک ایران همه روزه به کتابخانه ملی می‌رفت و در آنجا مشغول مطالعه می‌شد. او در همان وقت اظهار کرده بود مشغول نوشتن کتابی درباره تقسیم محصول بین مالک و زارع در ادوار مختلف در ایران است. در این کتاب راجع به روابط مالک و زارع در ایران و چند صد نوع بهره مالکانه که مالک از زارع ایرانی می‌گرفت، اطلاعات جامعی تهیه شده که نهایتا کتاب با عنوان مالک و زارع در ایران منتشر شده است. علاوه بر این «آن لمیتون» توانست کتابی در دستور زبان فارسی بنویسد که سال‌های درازی در اغلب کشورها تدریس می‌شد و لغت‌نامه کوچکی هم تألیف کرد که شهرت گرفت. به‌علاوه به‌صورت منظم مقالات پژوهشی تاریخی درباره امور دیوانی، اجتماعی و مالی ایران می‌نوشت که در Bsoas و دایره‌المعارف اسلامی (لیدن) و سایر مجله‌ها به چاپ می‌رسید. آخرین کتاب وی ایران عصر قاجار است (۱۹۸۷ میلادی) که توسط سیمین فصیحی‌پور ترجمه شده به ضمیمه آن مطالبی در باب شرق و شرق‌شناسی و ایران‌شناسی دارد که در نوع خود خواندنی است. در اوایل سال ۱۳۲۲ میس لمیتون پیاده از تهران به اصفهان رفت. این مسافرت او ۲۴ روز طول کشید. در این مسافرت وی گزارشی ۲۷۰ صفحه‌ای تهیه کرد که همه آن به صورت کتابی خطی مدون شد. علاوه بر این در مندرجات برخی منابع تاریخی-سیاسی آمده‌که وی متن قرارداد کنسرسیوم نفتی سال ۱۹۵۴ میلادی را ترجمه کرده است.

لمیتون نویسنده

تسلط و توانایی افرادی مانند ادوارد براون بر مهارت نوشتن که قبلا در مورد او سخن گفتیم ازجمله برگ‌های برنده‌ای بوده که در آن عصر می‌توانسته‌اند از طریق آن هم بر مردم عامی که به‌راهی کم از خواندن و نوشتن داشته‌اند و هم کسانی که خود را از دایره خواص و افراد با سواد می‌دانسته‌اند، اثر بگذارند. در این میان میس لمیتون هم در حد عالی از چنین مهارتی برخوردار بوده و در کنار همه توانمندی‌های

لمیتون با چادرنماز

معروف‌ترین نویسندگان چپ همچون آقازنگر علوی، احسان طبری، عباس نراقی از گروه ۵۳ نفر ایرانی که در خانه پیروزی در خدمت لمیتون بودند، نیازهای فرهنگی خود را از بنگاه پیاده‌رو تهیه می‌کردند. عرب بیشتر اوقات در سفر و حضر همراه لمیتون بود؛ در سفر برای سرکشی به شعبات خانه پیروزی در شهرستان‌ها، در ملاقات لمیتون با سران عثمانی و در بازدید از اماکن مذهبی که لمیتون با چادرنماز از آن اماکن دیدن می‌کرد. عرب بعد از جنگ به فعالیت سیاسی پرداخت و با صنیع حضرت‌الزلات‌های تهران جزو محافطین و گروه ضربت سیدضیاءالدین طباطبایی درآمد. او دسته‌ای از دانش‌مشی‌هاو ارادل جنوب شهر را تشکیل داده بود تا از آنها برای مقابله و زد و خورد با دسته‌های حزب توده استفاده کند. او بعد از ۲۸ مرداد در سلک روزنامه‌نگاران در آمد و روزنامه «پرچم خاورمیانه» را در خوزستان منتشر کرد. هوشنگ مقارای گفته است عرب به‌تازگی به خاطر خرید و حمل تریاک به دام پلیس انگلستان افتاده با واسطه دوشیزه لمیتون آزاد شده است. " گفتنی است دوشیزه لمیتون به دلیل خدمات ارزشمند به کشور متبوعش و موفقیت در ایفای نقش جاسوسی خود توانست مدال «خادم نظام امپراتوری بریتانیا» را به دست آورد. او روز ۳۰ خرداد ۱۳۸۷ در ۹۶ سالگی در شهر نوترن برلن در انگلستان درگذشت.

* برگرفته از فصل‌نامه مطالعات تاریخی، شماره ۱۹، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی

خاطرات کاغذی

چرخ و فلک جادویی

مریم فلاح: داستان این مجموعه درباره یک چرخ و فلک جادویی (از نوع کالسکه اسبی چرخان) متعلق به «آقای راستی» است که در وسط یک باغ جادویی قرار دارد اما آنچه‌ها از آن استفاده نمی‌کنند تا این‌که با آمدن تعدادی شخصیت عجیب و سحرآمیز، اتفاقات دیگری رقم می‌خورد و هر بار ماجراهای جالبی پیش می‌آید. در این مجموعه استاپ‌موشن، گلچینی از شخصیت‌های غیرمعمول و جذاب با ویژگی‌های عجیب و غریب می‌دیدیم. مثلاً موجودی ماورای انسان و حیوان به رنگ قرمز و سیلو که سوار بر فنر بود، گاوی با خال‌های موریتی، حلزونی روشنفکر که به‌طور غیرمعمول سریع حرکت می‌کرد، سگی مو بلند و... چندین شخصیت انسانی هم در فضای داستان‌ها دیده می‌شدند. چرخ و فلک جادویی ابتدا در فرانسه تولید شد، سپس به سبب مشکلات دوبله آن به زبان انگلیسی، یک نسخه دیگر از این سریال توسط کمپانی بی‌بی‌سی با فیلمنامه‌ای جدید به زبان انگلیسی که توسط اریک تاپینوس، نوشته شده بود به صورت استاپ‌موشن ساخته شد. سال ۲۰۰۷ نیز نسخه تلویزیونی جدیدی از چرخ و فلک جادویی ساخته‌شد.

یوتیوب:کدراستن‌دید

نقل

محفلی برای حافظان قرآن

مدیر تولیدات تلویزیونی مرکز هنری رسانه‌ای نهضت گفت: دغدغه اصلی «مسابقه قرآنی‌ها» حفظ قرآن و به چالش کشیدن حافظان قرآن است. روح...ا، رحیمی، مدیر تولیدات تلویزیونی مرکز هنری رسانه‌ای نهضت درباره «مسابقه قرآنی‌ها» که این روزها با هدف به چالش کشیدن حافظه حافظان قرآن کریم از شبکه قرآن پخش می‌شود، گفت: در سطح کشور مسابقات زیادی برای کسانی که همنشین و مانوس با قرآن هستند، برگزار می‌شود. مادر تلویزیون مسابقه قرآنی که فضای جذابی داشته باشد و اختصاصی به حافظان قرآن داشته باشد، نداشیم. آقای کشکولی، مدیر شبکه قرآن هم دغدغه تولید برنامه «مسابقه قرآنی‌ها» داشت. اگرچه دغدغه اصلی برنامه حفظ قرآن و به چالش کشیدن حافظان قرآن است، ولی سعی شد جذابیت و نوآوری هم وارد برنامه شود. رحیمی ادامه داد: ما از سراسر کشور و از استان‌های مختلف نظیر استان مازندران، گیلان، گلستان، تهران، سمنان، قم، یزد، قزوین، البرز، یزد، اصفهان، خراسان رضوی، زنجان، همدان و... دعوت کردیم و حافظان در قالب گروه‌های چهار نفره شرکت کردند. «مسابقه قرآنی‌ها» در ۲۵ قسمت ۳۵ دقیقه‌ای تولید شد. از ویژگی‌های مهم برنامه می‌توان به مجری و تیم سردبیری اشاره کرد.

جام جم

رسانه

MEDIA

سه شنبه ۲۸ فروردین ۱۴۰۳ شماره ۶۷۴۲

جشنواره

آشنایی با نامزدهای

بخش مستمر «پژواک»

نامزدهای دریافت جایزه در بخش مستمر سومین جشنواره «پژواک» معرفی شدند.
اسامی ۶۲ نامزد دریافت جایزه در سه بخش مستندهای مستمر، برنامه‌های مستمر و مشاغل توسط کمیته داوران معرفی شد.
غلامرضا بحیرایی، رئیس کمیته داوران جشنواره پژواک با اعلام این خبر گفت: هیات داوران پس از برگزاری جلسات متعدد و با بررسی کامل برنامه‌ها، نامزدهای این سه بخش را معرفی کردند و آن‌ها را... در روز چهارم اردیبهشت همزمان با برگزاری مراسم افتتاحیه جشنواره، برندگان در این سه بخش معرفی می‌شوند.
گفتنی است از جمع این نامزدها چهار نفر در بخش برنامه‌های مستمر، شش نفر در بخش مستندهای مستمر و شش نفر در بخش مشاغل جایزه جشنواره را دریافت می‌کنند.
اسامی برنامه‌های نامزد دریافت جایزه در بخش‌های مختلف به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر است:

بخش مستندهای مستمر

فهرست نامزدهای بخش مستندهای مستمر با موضوع انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

رادیو ورزش/ پهلوان ماندگار/ حسین معصومی

رادیو صبا/ قهرمانان نمی‌میرند/ انسیه شمس‌الهی

رادیو تهران/ می‌دانم که اینجایی/ مینا نیکانیک

فهرست نامزدهای بخش مستندهای مستمر با موضوع حجاب و عفاف

رادیو ایران/ این یک تجربه است/ زهره سربازی

رادیو معارف/ مثل مریم/ مهدی میرزایی

رادیو ورزش/ من فرزند انقلاب/ معصومه کیانی

رادیو اقتصاد/ وقتی دیگر باران نیارید/ لیلاروزپهانی

رادیو ورزش بانوان/ خاکی مانده /فاطمه /رفیعی طافانکی

رادیو معارف/ فرزند ایران/ فرانک/ سعیدی آریا

رادیو تهران/ قهرمان ایرانی/ فاطمه/ ربانی مهمونی

رادیو صبا/ ماجرا- زخمی به نام مرگ جهان پهلوان/ انسیه شمس‌الهی

فهرست نامزدهای بخش مستندهای مستمر با موضوع محیط‌زیست

رادیو صبا/ احیا/ هدیه/ درویش متولی

رادیو ایران/ آوای زمین/ سیما پاتیمار

رادیو اقتصاد/ نبض زمین/ سعید زارع محمدی

فهرست نامزدهای بخش مستندهای مستمر با موضوع هنر و ادبیات ایرانی-اسلامی

رادیو اقتصاد/ سینما باشی/ فرزان صادقیان

رادیو قرآن/ مستند جوانه‌های نور/ فاطمه کاشانی وحید

رادیو صبا/ موسیقی کبیر/ انسیه شمس‌الهی

فهرست نامزدهای بخش مستندهای مستمر با موضوع آزاد

رادیو ورزش/ آسیاد در جام/ محسن شاهمرادی

رادیو معارف/ سرزمین امام باره‌ها/ مهدی حجت پناه

رادیو اقتصاد/ کلاه سایبری/ لیلایمید یگانه

رادیو تهران/ مسیر انقلاب تا آزادی /ساناز باقری

فهرست نامزدهای بخش برنامه‌های مستمر صبحگاهی

رادیو جوان/ جوان ایرانی سلام/ مجتبی حسنی

رادیو ایران/ سلام صبح بخیر/ حسین معصومی

رادیو تهران/ شهر آفتاب/ امیرحسین تفتی

رادیو صبا/ صبح صبا/ امیر اکبری

رادیو معارف/ مهربان باشیم (۱۲)/ امیرعباس خاقانی

برای خواندن متن کامل
کد QRکد را اسکن کنید

